

ዋና ዋና
የመጽሐፍ ቅዱስ
ጭብጦች

በዶክተር ሉዊስ ስፔሪ ችፈር

Dr. Lewis Sperry Chafer

ተርጓሚ
ተክሉ መንገሻ

ልዩ ረዳት
መጋቢ አሸብር ከተማ
አወቀ ሙሉጌታ

ኤዲተር
ገበየሁ አየለ

Published by
የላፕስሊ/ብሩክስ ፋውንዴሽን
LAPSLEY/BROOKS FOUNDATION
Dallas, Texas --- Addis Ababa

U.S.A. Ethiopia

2003 - 1995

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው

All Rights Reserved

ይህ መጽሐፍ የተተገመው

“Major Bible Themes”

by Dr. Lewis Sperry Chafer

& revised by

Dr. John Walvoord

Originally published in the USA

First Edition Copyright 1926, 1953

Revised Edition Copyright 1974

by Dallas Theological Seminary

Grand Rapids, Mich. U.S.A.

ከሚለው መጽሐፍ ሲሆን የተተመውም በደራሲው ፈቃድ ነው።

የላፕስሊ/ብሩክስ ፋውንዴሽን

ስልክ 201464 -- ፖስታ 41221

አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ

Publisher

Lapsley/Brooks Foundation

Dallas, Texas, U.S.A.

1st printing

1995 -- 2003

ማውጫ

መቅደም	13
መግቢያ	14
1 መጽሐፍ ቅዱስ፡- የእግዚአብሔር ቃል	15
ሀ. ውስጣዊ ማረጋገጫ	15
ለ. ውጫዊ ማረጋገጫ	15
2 መጽሐፍ ቅዱስ፡- እስትንፋሰ-እግዚአብሔር	19
ሀ. የእስትንፋሰ-እግዚአብሔር ንድፈ-አሳቦች	19
ለ. የክርስቶስ ምስክርነት	22
ሐ. ስለ-እስትንፋሰ እግዚአብሔር ጠቃሚ ምንግቦች (ጥቅሶች)	23
መ. ተጨማሪ ማብራሪያዎች	24
3 መጽሐፍ ቅዱስ፡- መልእክቱና ዓላማው	26
ሀ. ኢየሱስ ክርስቶስ በመልእክትነት	26
ለ. የሰው ታሪክ በመጽሐፍ ቅዱስ	27
ሐ. የመጽሐፍ ቅዱስ ዓላማ	28
4 መጽሐፍ ቅዱስ፡- እንደ መለኮታዊ መገለጥ	30
ሀ. የመለኮታዊ መገለጥ ዓይነቶች	30
ለ. ልዩ መገለጥ	31
ሐ. ትርጉም ወይም ፍቺ	31
5 እግዚአብሔር ሥሉስ	34
ሀ. በእግዚአብሔር ሕልውና ማመን	34
ለ. የሥላሴ መለኮታዊ አንድነት	36
ሐ. የእግዚአብሔር ስሞች	37
መ. የእግዚአብሔር ባሕርያት	38
ሠ. የእግዚአብሔር ልዕልና	38
ረ. የእግዚአብሔር ድንጋጌ	39
6 እግዚአብሔር አብ	40
ሀ. አብ የመጀመሪያው አካል	40
ለ. ለፍጥረት ሁሉ አባትነት	40
ሐ. በቅርብ ግንኙነት የሚመሠረት አባትነት	41
መ. የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ አባት	41
ሠ. በክርስቶስ የሚያምን ሁሉ አባት	43
7 እግዚአብሔር ወልድ፡- መለኮታዊነቱና ዘላለማዊነቱ	45
ሀ. የእግዚአብሔርን ልጅ ዘላለማዊነትና መለኮትነት ቀጥተኛ ገለጣ	45
ለ. የእግዚአብሔርን ልጅ ዘላለማዊነት የሚያመለክቱ ሁኔታዎች	46
8 እግዚአብሔር ወልድ፡- ተሠግዎቱ	48
ሀ. ክርስቶስ ሰው የመሆኑ እውነት	49
ለ. የተሠግዎው ምክንያቶች	49
9 እግዚአብሔር ወልድ፡- የምትክነት ሞቱ	51
ሀ. የልጁ ሞት የሚያከናውናቸው ነገሮች	51
ለ. የወልድን ሞት አስመልክቶ ያለ የግንዛቤ ስህተት	53

10 እግዚአብሔር ወልድ፡- ትንሣኤው	55
ሀ. ትንሣኤ በብሉይ ኪዳን	55
ለ. ክርስቶስ ስለ ራሱ ትንሣኤ የተናገራቸው ትንቢቶች	55
ሐ. የክርስቶስ ትንሣኤ ማረጋገጫዎች	56
መ. የክርስቶስ ትንሣኤ ምክንያቶች	57
ሠ. የክርስቶስ ትንሣኤ ጠቃሚነት	57
11 እግዚአብሔር ወልድ፡- ዕርገቱና የክህነት አገልግሎቱ	58
ሀ. የክርስቶስ ዕርገት እውነትነት	58
ለ. ክርስቶስ ሰማይ የመግባቱ ማረጋገጫ	58
ሐ. የዕርገቱ ትርጉም	58
መ. ክርስቶስ በአሁኑ ጊዜ በሰማይ የሚያከናውነው ተግባር	59
ሠ. ክርስቶስ በአሁኑ ጊዜ በምድር የሚያከናውነው ተግባር	61
12 እግዚአብሔር ወልድ፡- ለቅዱሳን መምጣቱ	62
ሀ. ያልተፈጸመ ትንቢት	62
ለ. ስለመነጠቅ የተነገሩ ትንቢቶች	62
ሐ. ክርስቶስ ለቅዱሳን መምጣቱ እና ከቅዱሳን መምጣቱ ሲነጻጸሩ	64
13 እግዚአብሔር ወልድ፡- ከቅዱሳን ጋር ስለ መምጣቱ	66
ሀ. ከክርስቶስ ዳግም ምፅአት የሚቀድሙ ዐበይት ሁኔታዎች	66
ለ. ከዳግም ምጽአቱ ጋር የሚዛመዱ ወሳኝ እውነታዎች	66
ሐ. ዳግም ምጽአቱ ከመነጠቅ ጋር ሲነጻጸር	67
14 እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ፡- አካልነቱ	69
ሀ. የአካልነቱ አስፈላጊነት	69
ለ. ቅዱሳን መጽሐፍ ውስጥ የተገለጠው የመንፈስ ቅዱስ አካልነት	69
ሐ. መንፈስ ቅዱስ የአብ አካል እንደመሆኑ ከአብና ከወልድ ጋር እኩል ነው ..	70
15 እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ፡- መውረዱ	72
ሀ. መንፈስ ቅዱስ በብሉይ ኪዳን	72
ለ. መንፈስ ቅዱስ ክርስቶስ በምድር ላይ በነበረበት ዘመን	72
ሐ. በጳጳሳዊ ሰላም ዕለት የመንፈስ ቅዱስ መውረድ	73
16 እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ፡- የዳግም ልደት ሥራ	75
ሀ. የዳግም ልደት ትርጉም	75
ለ. በመንፈስ ቅዱስ ዳግም መወለድ	75
ሐ. በዳግም ልደት የተገኘ የዘላለም ሕይወት	75
መ. የዳግም ልደት ውጤት	76
17 እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ፡- በሰው ውስጥ ማደሩና ማተሙ	78
ሀ. የዚህ ዘመን አዲስ ገጽታው	78
ለ. የመንፈስ ቅዱስ በአማኞች ሁሉ ውስጥ ማደር	78
ሐ. መንፈስ ቅዱስ በአማኙ ውስጥ ስለማደሩ በሚሰጠው አስተምህሮ ውስጥ የሚታዩ ችግሮች	79
መ. የመንፈስ ቅዱስ በሰው ውስጥ ማደር ከሌሎች አገልግሎቶች ጋር ሲነጻጸር ..	80
ሠ. በመንፈስ ቅዱስ መታተም	81
18 እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ፡- የማጥመቅ ተግባሩ	82

ሀ. የመንፈስ ቅዱስ ማጥመቅ ትርጉም	82
ለ. የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት ከጳንጠቆስጤ ዕለት በፊት	82
ሐ. በዚህ ዘመን ያሉ ክርስቲያኖች ሁሉ በመንፈስ ቅዱስ ተጠምዋል	82
መ. በመንፈስ ቅዱስ በመጠመቅ ወደ ክርስቶስ አካል መጨመር	83
ሠ. መንፈስ ቅዱስ ወደ ክርስቶስ ውስጥ ማጥመቁ	84
ረ. የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት ከመንፈሳዊ ልምምድ ጋር ሲዛመድ	84
19 እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ፡- የመሙላት ተግባሩ	86
ሀ. የመንፈስ ቅዱስ ሙላት ሲብራራ	86
ለ. ለመንፈስ ቅዱስ ሙላት የሚያስፈልጉ ሁኔታዎች	88
ሐ. በመንፈስ የመሞላት ውጤቶች	92
20 ሥፍራ-ዘመናት	94
ሀ. የሥፍራ-ዘመናት ትርጉም	94
ለ. የንጽህና ሥፍራ-ዘመን የነጻነት ዘመን	96
ሐ. የሕሊና ሥፍራ-ዘመን የሰው የመምረጥና የመወሰን ዘመን	96
መ. የሰው መንግሥት ሥፍራ-ዘመን ከኖህ ጋር የተደረገ ቃል ኪዳን	97
ሠ. የተስፋ ሥፍራ-ዘመን ከአብርሃም ጋር የተደረገ ቃል ኪዳን	98
ረ. የሕግ ሥፍራ-ዘመን	99
ሰ. የጸጋ ሥፍራ-ዘመን	101
ሸ. የእግዚአብሔር መንግሥት ሥፍራ-ዘመን	102
21 ቃል ኪዳኖች	104
ሀ. ሥነ-መለኮታዊዎቹ ቃል ኪዳኖች	104
ለ. መጽሐፍ ቅዱሳዊ ቃል ኪዳኖች	105
22 መላእክት	112
ሀ. የመላእክት አፈጣጠር	112
ለ. ያልወደቁት መላእክት	112
ሐ. የወደቁ መላእክት	113
መ. የቅዱሳን መላእክት አገልግሎት	114
23 ሰይጣን፡- ማንነቱና ኃይሉ	115
” ስX፤፯፤፯ ለ፲፱	115
ለ. የሰይጣን ኃይል	116
24 ሰይጣን፡- ሥራውና የመጨረሻው ዕጣው	118
ሀ. ሰይጣንን በሚመለከት የሚቀርቡ ስህተተኛ ፅንሰ-አሳቦች	118
ለ. የሰይጣን ሥራ	118
ሐ. የሰይጣን ፍጻሜ	119
25 ሰው፡- አፈጣጠሩ	121
ሀ. የሰው ፍጡርነት	121
ለ. የሰው አፈጣጠር	122
26 ሰው፡- ውድቀቱ	125
ሀ. አዳም ከውድቀት በፊት	125
ለ. አዳም ከወደቀ በኋላ	126
ሐ. የአዳም ኃጢያት በሰው ዘር ላይ ያመጣው ውጤት	127
27 ኃጢአት፡- ባሕርዩና ሁሉን አቀፍነቱ	129

ሀ. ሰው ስለ ኃጢአት ያለው አስተሳሰብ	129
ለ. ስለ ኃጢአት መጽሐፍ ቅዱሳዊ አስተምህሮ	129
28 ከኃጢአት ቅጣት መዳን	132
ሀ. የድነት ትርጉም	132
ለ. ድነት እግዚአብሔር ለኃጢአት እንዳዘጋጀው መድኃኒት	132
ሐ. ድነት ከመስቀሉ በፊትና በኋላ	133
መ. የድነት ሦስቱ ጊዜያት	134
ሠ. ድነት በክርስቶስ የተፈጸመ ሥራ	134
ረ. ድነት የእግዚአብሔር የማዳን ሥራ	135
ሰ. ድነት፣ ከዳነ ሰው ኃጢአት ጋር ያለው ግንኙነት	135
ሸ. በእምነት ብቻ የሚገኝ ድነት	136
29 ከኃጢአት ኃይል ነጻ መወጣት	137
ሀ. ከኃጢአት ነጻ መሆን ለክርስቲያኖች በቻ	137
ለ. የኃጢአት ችግር በክርስቲያን ሕይወት	137
ሐ. ሕግ እንደ ሕይወት መመሪያነት	138
መ. ጸጋ እንደ ሕይወት መመሪያ	139
ሠ. ብቸኛው የድል መንገድ	140
ረ. ድል በመንፈስ ቅዱስ	141
30 የጽድቅ አራት ገጽታዎች	143
ሀ. እግዚአብሔር ጻድቅ ነው	143
ለ. የሰው ጽድቅ	143
ሐ. የተሳለፈ የእግዚአብሔር ጽድቅ	144
መ. በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት የተሰጠ ጽድቅ	145
31 ቅድስና	146
ሀ. የትክክለኛ አተረጓጎም አስፈላጊነት	146
ለ. የቅድስና ትርጉም	146
ሐ. የቅድስና መንገድ	147
መ. ሦስት ዓባይነት የቅድስና ገጽታዎች	148
32 የድነት ማረጋገጫ	152
ሀ. የፅንሰ-አሳቡ አስፈላጊነት	152
ለ. የድነትን ምንነት መረዳት	152
ሐ. የክርስቲያናዊ ልምምድ ምስክርነት	152
መ. የመጽሐፍ ቅዱስን የተስፋ ቃሎች እውነተኛነት መቀበል	155
33 የድነት ዋስትና	157
ሀ. የአርሚኒያውያን የድነት ዋስትና አመለካከት	157
ለ. አብ በደኅንነት ያለው ሥራ	160
ሐ. የወልድ ሥራ	161
መ. የመንፈስ ቅዱስ ሥራ	162
34 መለኮታዊ ምርጫ	164
ሀ. የምርጫ ውሳኔ	164
ለ. የመለኮታዊ ምርጫ እውነትነት	165
ሐ. የምርጫ አስተምህሮ መረጃ	166

35 ቤተ ክርስቲያን፡- ምእመኖቿ	168
ሀ. ቤተ ክርስቲያን-የዚህ ዘመን የእግዚአብሔር ዓላማ	168
ለ. ቤተ ክርስቲያን-የአዲስ ኪዳን መገለጥ	168
ሐ. አይሁድ፣ አሕዛብና ቤተ ክርስቲያን	169
መ. ከአይሁድና ከአሕዛብ የተመሠረተች ቤተ ክርስቲያን	170
ሠ. የቤተ ክርስቲያን አባላት	171
36 ቤተ ክርስቲያን፡- ዓላማና ተልዕኮዋ	172
ሀ. ዓለም ውስጥ የአሁኑ መለኮታዊ ዓላማ	172
ለ. የቤተ ክርስቲያን አመሠራረት	173
ሐ. የአማኙ ተልዕኮ	173
37 ቤተ ክርስቲያን፡- አገልግሎቷና አደራዋ	175
ሀ. አገልግሎቷ ለእግዚአብሔር	175
ለ. የቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ለሰው	177
ሐ. የቤተ ክርስቲያን ገንዘብ አጠቃቀሟ	178
38 ቤተ ክርስቲያን፡- እምልኮዋ በጸሎትና በምስጋና	182
ሀ. ጸሎት ከክርስቶስ መምጣት በፊት	182
ለ. የመንግስትህ ትምጣ ጸሎት	182
ሐ. የክርስቶስ ጸሎት	183
መ. ጸሎት በጸጋ ግንኙነት ሥር	183
ሠ. የምስጋና ጸሎት	186
39 ቤተ ክርስቲያን፡- አደረጃጀትና ሥርዓቷ	188
ሀ. የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር	188
ለ. የቤተ ክርስቲያን ስልጣን	189
ሐ. የቤተ ክርስቲያን ሥርዓቶች	190
40 ቤተ ክርስቲያን፡- የክርስቶስ አካልና ሙሽራ፣ የሚጠብቃት ሽልማቷ	194
ሀ. ሰባቱ የክርስቶስና የቤተ ክርስቲያኑ ተምሳሌቶች	194
ለ. ቤተ ክርስቲያን እንደ ክርስቶስ አካል	195
ሐ. ክርስቶስ እንደ ሙሽራ ቤተ ክርስቲያን እንደ ሙሽሪት	197
መ. ሙሽራይቱ አገጣና ተሸልማ	200
41 ሰንበትና የጌታ ቀን	204
ሀ. ሰንበት በብሉይ ኪዳን	204
ለ. ሰንበት በአሁኑ የቤተ ክርስቲያን ዘመን	205
ሐ. ሰንበት በሚመጣው ዘመን	206
መ. የክርስቶስ ትንሣኤና የሳምንቱ መጀመሪያ ዕለት	206
ሠ. አዲሱ ፍጥረት	206
ረ. የጌታ ቀን (አሁድ)	207
42 አሕዛብ በታሪክና በትንቢት	210
ሀ. አሕዛብ በእግዚአብሔር ዕቅድ	210
ለ. አሕዛብን የሚመለከቱ ቀደምት ትንቢቶች	210
ሐ. የአሕዛብ ዘመናት	210
43 እስራኤል በታሪክና በትንቢት	213
ሀ. እስራኤል ከሥፍረ ዘመናት ጋር ያላት ግንኙነት	213

ለ. እስራኤል ከቃል ኪዳኖች አንጻር	213
ሐ. የእስራኤል ታሪክ በብሉይ ኪዳን	214
መ. የእስራኤል ታሪክና የተፈጸመ ትንቢት	215
ሠ. ስለ እስራኤል 490 ዓመታት የነገረ ትንቢት	216
ረ. ስለ መሢሐ ምጽዓት የተነገረ ትንቢት	217
ሰ. ስለ እስራኤል በመጨረሻ መበተንና መሰብሰብ የተነገረ ትንቢት	218
ሸ. ስለ መጨረሻው ዘመን የተነገረ ትንቢት	218
ቀ. ስለ መሢሐዊው መንግሥትና የጌታ ቀን የተነገረ ትንቢት	219
44 ከክርስቶስ ዳግም ምጽአት ቀደም ብለው የሚከናወኑ ሁኔታዎች	221
ሀ. የእሁኑ ዘመን ዓበይት ሁኔታዎች	221
ለ. ከመነጠቅ በኋላ የሚኖረው የዝግጅት ጊዜ	222
ሐ. የሠላም ጊዜ	223
መ. የስደት ጊዜ	224
45 ታላቁ መከራ	227
ሀ. ታላቁ መከራ ከአጠቃላይ መከራ ጋር ሲነጻጸር	227
ለ. ስለ ታላቁ መከራ የብሉይ ኪዳን አስተምህሮ	227
ሐ. የፍዳው ዘመን በአዲስ ኪዳን አስተምህሮ	228
46 የክርስቶስ ዳግም ምፅዓት	232
ሀ. የዳግም ምጽአቱ ጠቀሜታ	232
ለ. ስለ ዳግም ምጽአት የተነገሩ የብሉይ ኪዳን ትንቢቶች	232
ሐ. የክርስቶስ ዳግም ምጽአት በአዲስ ኪዳን ገለጣ መሠረት	235
47 ትንሣኤዎች	239
ሀ. የኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤ	239
ለ. የኢየሩሳሌሙ የቅዱሳን ትንሣኤ	239
ሐ. የቤተ ክርስቲያን ትንሣኤ	240
መ. የብሉይ ኪዳን ቅዱሳን ትንሣኤ	240
ሠ. የታላቁ መከራ ወቅት ቅዱሳን ትንሣኤ	241
ረ. የሺህ ዓመቱ ቅዱሳን ትንሣኤ	241
ሰ. የኃጢያተኞች ትንሣኤ	242
48 የእስራኤልና የአሕዛብ ፍርድ	243
ሀ. ከሞት የተነሡ እሥራኤላውያንና አሕዛብ ፍርድ	243
ለ. በሕይወት የሚቆዩ እሥራኤላውያን ፍርድ	244
ሐ. በሕይወት የሚኖሩ አሕዛብ ፍርድ	244
49 የሺህ ዓመቱ መንግሥት	247
ሀ. የእግዚአብሔር መንግሥት ፅንሰ-አሳብ	247
ለ. የሺህ ዓመቱ መንግሥት-የእግዚአብሔር አገዛዝ በምድር ላይ	249
ሐ. በሺህ ዓመቱ መንግሥት ክርስቶስ እንደ ንጉሠ ነገሥት	250
መ. የሺህ ዓመቱ መንግሥት ዓበይት ገጽታዎች	250
ሠ. በሺህ ዓመቱ መንግሥት የእሥራኤል ልዩ ሥፍራ	251
ረ. የሺህ ዓመቱ መንግሥት መንፈሳዊ በረከቶች	252
50 በሰይጣንና በወደቁ መላእክት ላይ የሚሰጠው ፍርድ	254
ሀ. በክርስቶስ መስቀል አማካይነት በሰይጣን ላይ የተሰጠ ፍርድ	254

ለ. የሰይጣን ከሰማይ መጣል	254
ሐ. የሰይጣን ታሥሮ ወደ ጥልቁ መጣል	255
መ. የሰይጣን የመጨረሻ ፍርድ	255
51 ታላቁ የነጭ ዙፋን ፍርድ	257
ሀ. የታላቁ ነጭ ዙፋን የመጨረሻ ፍርድ	257
ለ. የሰማይና የምድር ውድመት	257
ሐ. ድነት ያላገኙ ሙታን ትንሣኤ	257
መ. የሰዎችን ሥራዎች የሚገልጡ መጻሕፍት ተከፈቱ	257
52 አዲስ ሰማይና አዲስ ምድር	259
ሀ. አዲስ ሰማይና አዲስ ምድር	259
ለ. የአዲሲቱ ኢየሩሳሌም አጠቃላይ ገለጣ	259
ሐ. የአዲሲቱ ኢየሩሳሌም ራእይ	260

.....

አባሪዎች

♦ የእርስቶች ማውጫ	264
♦ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች ማውጫ	268
♦ የአሳታሚው ማስታወሻ	283

ምስጋና

ይህ የትርጉም ሥራ ዳር እንዲደርስ ሞያዊ እርዳታ በመስጠት ረገድ የተሳተፉትን ኢትዮጵያውያን በሙሉ፥ በተለይም እንግዳሽ ማርቆስ፥ ትፍስህት ለማ፥ አበራ ምትኩ፥ አስቴር ተመስገንና ፍራንሲስ ዊላርድ ላደረጉት አስተዋጽዖ ከልብ እናመሰግናለን።

መታሰቢያ

አሳታሚው በዳላስ ቲዎሎጂካል ሴሚናሪ ተማሪ በነበረበት ወቅት ከዶክተር ቴፈርና ከዶክተር ዋልቮርድ ሥር ተቀምጦ የመማር ልዩ ዕድል አገኝቶ ነበር።

ዶክተር ቴፈር እ.ኤ.አ. በ1952 ዓ.ም. አሳታሚው ከሴሚናሪ እንደተመረቀ በክብር ወደ ጌታ ሲሄዱ፥ ልክ ከሃምሳ ዓመት በኋላ ይህንን መጽሐፍ ለማሳተም የመጨረሻውን ዝግጅት እያደረግንበት ባለንበት ወቅት ዶክተር ዋልቮርድ በጌታ ወደተዘጋጀላቸው ሥፍራ ሄደዋል።

አሳታሚው ይህ መጽሐፍ ሕይወታቸውና ትምህርታቸው የብዙ ሰዎችን ሕይወት ለነካው ለእነዚህ ሁለት ሰዎች ማስታወሻነት ይሆን ዘንድ ምኞቱ ነው።

ዋና ዋና

የመጽሐፍ ቅዱስ

ጭብጦች

መቅድም

“ዋና ዋና የመጽሐፍ ቅዱስ ጭብጦች” በመባል የታወቀው ይህ መጽሐፍ ከግማሽ ምዕተ ዓመት በላይ በመላው ዓለም ያሉ በብዙ ሺህ የሚቆጠሩ አንባቢያንን ባርኳል። በደራሲው ዶክተር ሉዊስ ስፔሪ ፔፈር ጥረትና ዓላማ መሠረት ይህ መጽሐፍ የመጽሐፍ ቅዱስ ታላላቅ መልእክቶችን መገለጥ ቀላልና ግልጽ በሆነ መንገድ አቅርቧል። ደግሞም ይህ መጽሐፍ በቁጥር በርካታ ለሆኑ የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎች የእግዚአብሔርን ቃል አጠቃላይ እውነቶች እንዲረዱ በር ከፍቶላቸዋል።

ዶክተር ሉዊስ ስፔሪ ፔፈር ይህን መጽሐፍ ከጻፉ ከሩብ ምዕተ ዓመታት በኋላ የሥራቸው ሐውልት የሆነውን ባለ ስምንት ቅጽ ስልታዊ ሥነ-መለኮት (Systematic Theology/ሲስተማቲክ ቲዮሎጂ) የሚል መጽሐፍ አበርክተዋል። ይህ መጽሐፍ የመጽሐፍ ቅዱስን ልዩ ትምህርት አጠቃላይና ስልታዊ በሆነ መንገድ ያቀርባል። የእኚህ ታላቅ ምሁር የዕድሜ ልክ ጥናት ውጤት የሆነውና በተለያዩ መልክ የቀረበው የቅዱሳን መጻሕፍት ምርምራቸው፣ በዚህ መጽሐፍ የተካተተ ስለሆነ ብቃታቸውን የሚመሰክር ላቸው ይመስላል።

ደራሲው በኋላ የጻፏቸው ጽሑፎች ተሻሽሎ እንደገና በታተመው በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ተካተዋል። በዚህም ምክንያት አንዳንድ ምዕራፎች በአንድነት የተጣመሩ ሲሆን አዳዲስ ምዕራፎችም ታክለዋል። “ዋና ዋና የመጽሐፍ ቅዱስ ጭብጦች” ብለለት ያለውን የዶክተር ፔፈር የዕድሜ ልክ ጥናትና ምርምር በተብራራ መንገድ ያቀርባል።

በዚህ በተሻሻለው እትም ውስጥ የሚገኙ አንዳንድ ምዕራፎች ከመጀመሪያው እትም ጋር በጣም ተመሳሳይ ቢሆኑም፣ የመጽሐፉ ሰባ አምስት በመቶ ግን አዲስ ነው። ከመጽሐፍ ቅዱስ የተውጣጡ ብዙ ምንባቦች የታከሉበት ከመሆኑም በላይ፣ በመጀመሪያው እትም ያልነበሩ ብዙ አሳቦች በዚህ እትም ውስጥ አሉ።

የዚህ የተሻሻለ እትም ዋና ዓላማ የመጽሐፍ ቅዱስ ታላላቅ መልእክቶችን አጠቃላይ በሆነና በተብራራ መልክ ማቅረብ ነው። እያንዳንዱ አማኝ በግሉ በማጥናት ለመረዳት በሚችልበት አኳኋን ተዘጋጅቷል። አዲሱ እትም በኅምሳ ሁለት ምዕራፎች የተከፋፈለ ሲሆን፣ እነርሱም በዓመት ውስጥ ካሉት ኅምሳ ሁለት ሳምንታት ጋር እኩል በመሆናቸው፣ በየሳምንቱ አንዳንድ ምዕራፍ እየተጠና በአንድ ዓመት ይጠናቀቃል ማለት ነው። በዚህ መጽሐፍ አማካይነት መጽሐፍ ቅዱስን በግል፣ በቤት ውስጥ ወይም በቤተ ክርስቲያን በቡድን ለማጥናት ይቻላል። ይህ መጽሐፍ በመጽሐፍ ቅዱስ ተቋሞችና ኮሌጆች የመጽሐፍ ቅዱስን እውነት ለማጥናት እንዲያገለግል ሆኖ የተዘጋጀም ነው። መጽሐፍ ቅዱስን ለሚማር አዲስ ትውልድ የዚህ ቅጽ ጠቃሚነት ከፍ ያለ ነው የሚል ተስፋ አለ።

ጀን ኤፍ ዋልቮርድ

John F. Walvoord

መግቢያ

ይህ መጽሐፍ የሥነ-መለኮት ሥልታዊ ትምህርትን ሙሉ በሙሉ ያሟላል በሚል አሳብ የተጻፈ አይደለም። መጠነኛና እጅግ አስፈላጊ በሆኑ መሠረታዊ የክርስትና ትምህርቶች ላይ በማተኮር፣ ጥልቅ የሆነ የሥነ-መለኮት ትምህርት የሌላቸውን አማኞች ለመርዳት የተጻፈ ነው።

“ዋና ዋና የመጽሐፍ ቅዱስ ጭብጦች” የመገለጦች መልህቅ ነው። አስተዋይ የሆነ የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪ በአዲስ ኪዳን ጥልቅና መሠረታዊ ትምህርት መደነቁ እርግጥ ነው (ማቴ. 7:28፤ ዮሐ. 7:16-17፤ ሐዋ. 2:42፤ ዮሐ. 6:17፤ ኤፌ. 4:14፤ 1ኛ ጢሞ. 1:3፤ 4:6፤ 16፤ 6:1፤ 2ኛ ጢሞ. 3:10፤ 16፤ 4:2-3፤ 2ኛ ዮሐ. 9-10)። የመጽሐፍ ቅዱስን መሠረታዊ የእምነት ትምህርት በሚገባ የማይረዳ አማኝ ኤፌሶን 4:14 ውስጥ “እንደ ስሕተት ሽንገላ ባለ ተንኮል በሰዎችም ማታለል ምክንያት በትምህርት ነፋስ ሁሉ እየተፍገመገመን ወዲያና ወዲህም እየተንሳፈፍን...” የሚለውን እውነት ይደርስበታል። ጠንካራ ናቸው የሚባሉ አማኞች በአሁኑ ጊዜ በሀሰት ትምህርት መወሰዳቸው ለዚህ ማረጋገጫ ነው። በሌላ በኩል ደግሞ የመለኮት ዓላማ፣ “ቃሉን ስበክ፤ በጊዜውም አለጊዜውም ጽና፤ ፈጽመህ እየታገሥህና እያስተማርህ ዝለፍና ገሥጽ፤ ምክርም፤ ሕይወት የሚገኝበትን ትምህርት የማይታገሥበት ዘመን ይመጣልና” በሚለው ቃል መሠረት የጌታ ተከታይ የሆነ ሁሉ ዝግጁ እንዲሆን ነው።

በዚህ መጽሐፍ የተካተቱ ምዕራፎች በሙሉ በክብሩና በጸጋው ባለጠጋ ለሆነ ጌታ ክብር ይሆን ዘንድ በጸሎት በመታገዝ ቀርበዋል።

የጌታ ልጆች የሆኑ አማኞችም “ሕይወት የሚገኝበትን ትምህርት” ለመናገር ብቃት እንዲኖራቸው ያግዝ ዘንድም ይህ መጽሐፍ ተዘጋጅ።

ሉዊስ ስፔሪ ችፈር

Lewis Sperry Chafer